



Dnyansadhana Shikshan Prasarak Mandal, Nivade Sanchalit  
**M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi**  
 Tal- Gaganbavda, Dist- Kolhapur

Web: [www.mhstcollege.in](http://www.mhstcollege.in)

E-mail: [mhstisangi@rediffmail.com](mailto:mhstisangi@rediffmail.com)

Principal: Dr.N.K.Shinde  
 M.A.Ph.D.,D.PGDTE (CIEFL) DHE.


Phone Office: (02326) 254148  
 Home (0230) 2471686 Mobile: 94225817

MHST/2020-21/

Date:

01871 SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr No.:

  
**C E R T I F I C A T E**


This is to certify that University approval is given to **M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi, Tal. Gaganbavada, Dist. Kolhapur** to conduct the following courses for the academic year 2015-16.

**ARTS & SOCIAL SCIENCE FACULTY**

<b>BA-I Grant-in-aid Division-1</b>	<b>Permanent Affiliation</b>
Govt. Approval	- एनजीसी ३५९४/१३५६/ मशि ३, दिनांक २९/०८/१९९४
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/मुएमके/४८९९, दिनांक-१६/०९/२०१०
Compulsory	- इंग्रजी, मराठी, एसा.टी.सी.
Optional	- मराठी, हिंदी, इंग्रजी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र.
<b>BA-II Grant-in-aid Division-1</b>	<b>Permanent Affiliation</b>
Govt. Approval	- शिदिस-३५९४/मशि/२००९/१५/मशि-३, दिनांक-१८/०९/१९९५
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/मुएमके/४८९९, दिनांक-१६/०९/२०१०
Compulsory	- इंग्रजी, एच.एस.आर.एम., सहकार, पर्यावरणअभ्यास.
Optional	- मराठी, हिंदी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र.
<b>BA-III Grant-in-aid Division-1</b>	<b>Permanent Affiliation</b>
Govt. Approval	- शिदिस-३०९६/विद्य, मुककपा. विद्याशास्त्र/६५६/९६/मशि-३, दिनांक-१३/०९/१९९६
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/मुएमके/४८९९, दिनांक-१६/०९/२०१०
Compulsory	- इंग्रजी.
Optional / Special	- मराठी, हिंदी, इतिहास, अर्थशास्त्र.
<b>B.Sc.-I Grant-in-aid Division-1</b>	<b>Permanent Affiliation</b>
Govt. Approval	- एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०९/२००९
University Recent Approval	- शिवाजीवि/संलग्नताटी-२/विद्यापरिषद वि.क्र. ३५ दि. १६/०५/२०१५
Compulsory	- इंग्रजी.
Optional	- पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, गणित, संख्याशास्त्र.
<b>B.Sc.-II Grant-in-aid Division-1</b>	<b>Permanent Affiliation</b>
Govt. Approval	- एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०९/२००९.
University Approval	- शिवाजीवि/संलग्नताटी-२/विद्यापरिषद वि.क्र. ३५ दि. १६/०५/२०१५
Compulsory	- पर्यावरणअभ्यास.
Optional	- पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, गणित, संख्याशास्त्र.
<b>B.Sc.-III Grant-in-aid Division-1</b>	<b>Permanent Affiliation</b>
Govt. Approval	- एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०९/२००९.
University Approval	- शिवाजीवि/संलग्नताटी-२/विद्यापरिषद वि. क्र. ३५ दि. १६/०५/२०१५
Compulsory	- इंग्रजी.
Optional/Special	- रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र.

\* \* \*

Place: KOLHAPUR  
 Date: **3 JUN 2015**

  
**PRINCIPAL**  
 M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
 Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur

Dnyansadhana Shikshan Prasarak Mandal, Nivade Sanchalit

**M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi**

Tal- Gaganbavda, Dist- Kolhapur

Web: [www.mhstcollege.in](http://www.mhstcollege.in)E-mail: [mhstisangi@rediffmail.com](mailto:mhstisangi@rediffmail.com)

Principal: Dr.N.K.Shinde

M.A.Ph.D.,D.PGDTE (CIEFL) DHE.

Phone Office: (02326) 254148

Home (0230) 2471686 Mobile: 94225817

MHST/2020-21/

Date:

02482

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr No:

**CERTIFICATE**

This is to certify that University approval is given to **M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi, Tal. Gaganbavada, Dist. Kolhapur** to conduct the following courses for the academic year 2016-17.

**ARTS & SOCIAL SCIENCE FACULTY****BA-I Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation**

Govt. Approval - एनजीसी 3498/0346/ मशि-3, दिनांक-29/01/1998

University Recent Approval - संलग्नता/टी-2/युएमके/8899, दिनांक-16/08/2010

Compulsory - इंग्रजी, मराठी, एच.टी.डी.

Optional - मराठी, हिंदी, इंग्रजी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र.

**BA-II Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation**

Govt. Approval - शिविस-3494/नवि/2008/94/मशि-3, दिनांक-10/09/1994

University Recent Approval - संलग्नता/टी-2/युएमके/8899, दिनांक-16/08/2010

Compulsory - इंग्रजी, एच.एस.आर.एम., सहकार, पर्यावरणअभ्यास.

Optional - मराठी, हिंदी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र.

**BA-III Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation**

Govt. Approval - शिविस-3096/विषय, तुकड्या, विद्याशाखा/646/96/मशि-3, दिनांक-13/09/1996

University Recent Approval - संलग्नता/टी-2/युएमके/8899, दिनांक-16/08/2010

Compulsory - इंग्रजी.

Optional / Special - मराठी, हिंदी, इतिहास, अर्थशास्त्र.

**B.Sc.-I Grant-in-aid Division-1**

Govt. Approval - एनजीसी/2009/(169/09)/मशि-8, दिनांक 18/08/2009.

University Recent Approval - संलग्नता/टी-2/वीएसपी/विद्यापरिषद विषय क्र. 01/दि. 23/02/2016 जा. क्र. 44 दि. 02/08/2016

Compulsory - इंग्रजी.

Optional - पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणिशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, गणित, संख्याशास्त्र.

**B.Sc.-II Grant-in-aid Division-1**

Govt. Approval - एनजीसी/2009/(169/09)/मशि-8, दिनांक 18/08/2009.

University Approval - संलग्नता/टी-2/वीएसपी/विद्यापरिषद विषय क्र. 01/दि. 23/02/2016 जा. क्र. 44 दि. 02/08/2016

Compulsory - पर्यावरणअभ्यास.

Optional - पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणिशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, गणित, संख्याशास्त्र.

**B.Sc.-III Grant-in-aid Division-1**

Govt. Approval - एनजीसी/2009/(169/09)/मशि-8, दिनांक 18/08/2009.

University Approval - संलग्नता/टी-2/वीएसपी/विद्यापरिषद विषय क्र. 01/दि. 23/02/2016 जा. क्र. 44 दि. 02/08/2016

Compulsory - इंग्रजी.

Optional/Special - रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र.

Place: KOLHAPUR

Date: 20 MAY 2016

No 1627

DIRECTOR

Board of College &amp; University Development

**-PRINCIPAL**M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.



Dnyansadhana Shikshan Prasarak Mandal, Nivade Sanchalit  
**M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi**  
 Tal- Gaganbavda, Dist- Kolhapur

Web: [www.mhstcollege.in](http://www.mhstcollege.in)

E-mail: [mhstisangi@rediffmail.com](mailto:mhstisangi@rediffmail.com)

Principal: Dr.N.K.Shinde  
 M.A.Ph.D.,D.PGDTE (CIEFL) DHE.


Phone Office: (02326) 254148  
 Home (0230) 2471686 Mobile: 94225817

MHST/2020-21/

Date:

**SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR**

N<sup>o</sup> 000034



2

**B.Sc.-II Grant-in-aid Division-1**

<p><b>Govt. Approval</b></p> <p><b>University Recent Approval</b></p> <p><b>Compulsory</b></p> <p><b>Optional / Special</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-८, दिनांक १२/०६/२००९</li> <li>- संलग्नता/टी-२/ KOP 13/विद्यापरिषद विषय क्र.५७/ दि. २२/०२/२०१७/१६० दि. १२/०५/२०१७</li> <li>- पर्यावरणप्रभार.</li> <li>- पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणिशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, गणित, संख्याशास्त्र.</li> </ul>
---	--

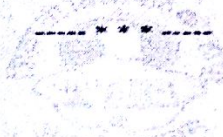
**B.Sc.-III Grant-in-aid Division-1**


<p><b>Govt. Approval</b></p> <p><b>University Recent Approval</b></p> <p><b>Compulsory</b></p> <p><b>Optional / Special</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-८, दिनांक १२/०६/२००९</li> <li>- संलग्नता/टी-२/ KOP 13/विद्यापरिषद विषय क्र.५७/ दि. २२/०२/२०१७/१६० दि. १२/०५/२०१७</li> <li>- इंग्रजी.</li> <li>- रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र.</li> </ul>
---	--


Place: KOLHAPUR

Date 2 JUN 2017

No 1694



  
 Registrar,  
 Shivaji University  
 Kolhapur.

  
**PRINCIPAL**  
 M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
 Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.

MHST/2020-21/

Date:

Sl. No 000033

## SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR



## CERTIFICATE

This is to certify that University approval is given to **M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi, Tal. Gaganbavada, Dist. Kolhapur** to conduct the following courses for the academic year 2017-18.

## ARTS &amp; SOCIAL SCIENCE FACULTY

## BA-I Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation

- |                            |  |
|----------------------------|--|
| Govt. Approval             | - एनजीसी ३५९४/७३५६/ मशि-३, दिनांक-२९/०८/१९९८                             |
| University Recent Approval | - संलग्नता/टी-२/युएमेके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०                          |
| Compulsory                 | - इंग्रजी, मराठी, एस.टी.डी.  |
| Optional / Special         | - मराठी, हिंदी, इंग्रजी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र. |

## BA-II Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation


- |                            |   |
|----------------------------|---|
| Govt. Approval             | - शिविस-३५९५/नवि/२००७/९५/मशि-३, दिनांक-१८/०९/१९९५               |
| University Recent Approval | - संलग्नता/टी-२/युएमेके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०                 |
| Compulsory                 | - इंग्रजी, एच.एस.आर.एम., सहकार, पर्यावरणअभ्यास.                 |
| Optional / Special         | - मराठी, हिंदी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र. |

## BA-III Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation

- |                            |  |
|----------------------------|--|
| Govt. Approval             | - शिविस-३०९६/विषय,तुकड्या,विद्यारामा/(६५६/९६)/मशि-३, दिनांक-१३/०९/१९९६ |
| University Recent Approval | - संलग्नता/टी-२/युएमेके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०                        |
| Compulsory                 | - इंग्रजी.   |
| Optional / Special         | - मराठी, हिंदी, इतिहास, अर्थशास्त्र.                                   |

## B.Sc.-I Grant-in-aid Division-1

- |                            |  |
|----------------------------|--|
| Govt. Approval             | - एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०७/२००९.                                   |
| University Recent Approval | - संलग्नता/टी-२/ KOP 13/विद्यापरिषद विषय क्र.५/७ दि. २२/०२/२०१७/९८० दि. १२/०५/२०१७ |
| Compulsory                 | - इंग्रजी.   |
| Optional / Special         | - पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणिशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, गणित, संख्याशास्त्र. |

  
Registrar,  
Shivaji University,  
Kolhapur.

  
PRINCIPAL

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbavada, Dist. Kolhapur.



Dnyansadhana Shikshan Prasarak Mandal, Nivade Sanchalit  
**M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi**  
Tal- Gaganbavda, Dist- Kolhapur

Web: [www.mhstcollege.in](http://www.mhstcollege.in)

E-mail: [mhstisangi@rediffmail.com](mailto:mhstisangi@rediffmail.com)

Principal: Dr.N.K.Shinde  
M.A.Ph.D.,D.PGDTE (CIEFL) DHE.

Phone Office: (02326) 254148  
Home (0230) 2471686 Mobile: 94225817

MHST/2020-21/

Date:

**SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR**

Sl. No. 001484



2

**B.Sc.-II Grant-in-aid Division-1**

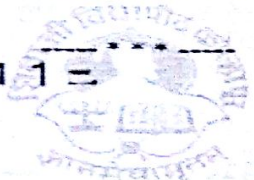
- Govt. Approval - एन.सी.टी./२००२/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०३/२००९.
- University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/ KOP 13/विद्यापरिषद विषय क्र.५३/ दि. २२/०२/२०१३/९८० दि. १२/०५/२०१३
- Compulsory - पर्यावरणअभ्यास.
- Optional / Special - पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणिशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, गणित, सख्याशास्त्र.

**B.Sc.-III Grant-in-aid Division-1**

- Govt. Approval - एन.सी.टी./२००२/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०३/२००९.
- University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/ KOP 13/विद्यापरिषद विषय क्र.५३/ दि. २२/०२/२०१३/९८० दि. १२/०५/२०१३
- Compulsory - इंग्रजी.
- Optional / Special - रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र.

Place: KOLHAPUR No 5011

Date: 11 JUN 2018



*[Signature]*  
As Registrar,  
Shivaji University,  
Kolhapur.

*[Signature]*  
**PRINCIPAL**  
M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.

MHST/2020-21/

Date:

**SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR**

Sr. No. 001483

**CERTIFICATE**

This is to certify that University approval is given to **M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi, Tal. Gaganbavada, Dist. Kolhapur** to conduct the following courses for the academic year **2018-19**.

**ARTS & SOCIAL SCIENCE FACULTY****BA-I Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation**

- |                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| <b>Govt. Approval</b>             | - एनजीसी ३५९४/७३५६/मशि-३, दिनांक-२९/०८/१९९४                              |
| <b>University Recent Approval</b> | - संलग्नता/टी-२/युएमके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०                           |
| <b>Compulsory</b>                 | - इंग्रजी, मराठी, एस.टी.डी.  |
| <b>Optional / Special</b>         | - मराठी, हिंदी, इंग्रजी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र. |

**BA-II Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation**

- |                                   |   |
|-----------------------------------|---|
| <b>Govt. Approval</b>             | - शिविस-३५९५/नवि/२०७/९५/मशि-३, दिनांक-१८/०९/१९९५                |
| <b>University Recent Approval</b> | - संलग्नता/टी-२/युएमके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०                  |
| <b>Compulsory</b>                 | - इंग्रजी, एच.एस.आर.एम., सहकार, पर्यावरणअभ्यास.                 |
| <b>Optional / Special</b>         | - मराठी, हिंदी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र. |

**BA-III Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation**

- |                                   |   |
|-----------------------------------|---|
| <b>Govt. Approval</b>             | - शिविस-३०९६/विषय,तुकडया,विद्याशाखा/(६५६/९६)/मशि-३, दिनांक-१३/०९/१९९६ |
| <b>University Recent Approval</b> | - संलग्नता/टी-२/युएमके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०                        |
| <b>Compulsory</b>                 | - इंग्रजी.  |
| <b>Optional / Special</b>         | - मराठी, हिंदी, इतिहास, अर्थशास्त्र.                                  |

**B.Sc-I Grant-in-aid Division-1**

- |                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| <b>Govt. Approval</b>             | - एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०७/२००९.                                   |
| <b>University Recent Approval</b> | - संलग्नता/टी-२/ KOP 13/विद्यापरिषद विषय क्र.५७/ दि. २२/०२/२०१७/९८० दि. १२/०५/२०१७ |
| <b>Compulsory</b>                 | - इंग्रजी.   |
| <b>Optional / Special</b>         | - पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणिशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, गणित, संख्याशास्त्र. |

As Registrar,  
Shivaji University,  
Kolhapur.

**-PRINCIPAL**

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur,

**M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi**

Tal- Gaganbavda, Dist- Kolhapur

Web: [www.mhstcollege.in](http://www.mhstcollege.in)E-mail: [mhstisangi@rediffmail.com](mailto:mhstisangi@rediffmail.com)

Principal: Dr.N.K.Shinde

M.A.Ph.D.,D.PGDTE (CIEFL) DHE.

Phone Office: (02326) 254148

Home (0230) 2471686 Mobile: 94225817

MHST/2020-21/

Date:

**SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR**

Sr. No 000651



2

**B.Sc.-II Grant-in-aid Division-1**

<b>Govt. Approval</b>	- एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०७/२००९.
<b>University Recent Approval</b>	- संलग्नता/टी-२/विद्यापरिषद बैठक दि. २४/०५/२०१९
<b>Compulsory</b>	- पर्यावरणअभ्यास.
<b>Optional / Special</b>	- पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणिशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, गणित, संख्याशास्त्र.

**B.Sc.-III Grant-in-aid Division-1**

<b>Govt. Approval</b>	- एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०७/२००९.
<b>University Recent Approval</b>	- संलग्नता/टी-२/विद्यापरिषद बैठक दि. २४/०५/२०१९
<b>Compulsory</b>	- इंग्रजी.
<b>Optional / Special</b>	- रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र.

Place: KOLHAPUR 5704

Date: - 6 JUN 2019

Principal  
Shivaji University,  
Kolhapur.

**PRINCIPAL**

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.



NAAC Reaccredited: Grade 'B' (CGPA2.

Dnyansadhana Shikshan Prasarak Mandal, Nivade Sanchalit  
**M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi**

Web: [www.mhstcollege.in](http://www.mhstcollege.in)

Tal- Gaganbavda, Dist- Kolhapur

E-mail: [mhstisangi@rediffmail.com](mailto:mhstisangi@rediffmail.com)

Principal: Dr.N.K.Shinde

M.A.Ph.D.,D.PGDTE (CIEFL) DHE.

Phone Office: (02326) 254148

Home (0230) 2471686 Mobile: 94225817

MHST/2020-21/

Date:

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr. No 000650



**C E R T I F I C A T E**

This is to certify that University approval is given to **M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi, Tal. Gaganbavada, Dist. Kolhapur** to conduct the following courses for the academic year 2019-20.

**ARTS & SOCIAL SCIENCE FACULTY**

**BA-I Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation**

- |                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| <b>Govt. Approval</b>             | - एनजीसी ३५९४/७३५६/ मशि-३, दिनांक-२९/०८/१९९४                             |
| <b>University Recent Approval</b> | - संलग्नता/टी-२/युएमके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०                           |
| <b>Compulsory</b>                 | - इंग्रजी, मराठी, एस.टी.डी.  |
| <b>Optional / Special</b>         | - मराठी, हिंदी, इंग्रजी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र. |

**BA-II Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation**

- |                                   |   |
|-----------------------------------|---|
| <b>Govt. Approval</b>             | - शिविस-३५९५/नवि/२०७/९५/मशि-३, दिनांक-१८/०९/१९९५                |
| <b>University Recent Approval</b> | - संलग्नता/टी-२/युएमके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०                  |
| <b>Compulsory</b>                 | - इंग्रजी, एच.एस.आर.एम., सहकार, पर्यावरणअभ्यास.                 |
| <b>Optional / Special</b>         | - मराठी, हिंदी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र. |

**BA-III Grant-in-aid Division-1 Permanent Affiliation**

- |                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| <b>Govt. Approval</b>             | - शिविस-३०९६/विषय,सुकड्या,विद्याशाखा/(६५६/९६)/मशि-३, दिनांक-१३/०९/१९९६ |
| <b>University Recent Approval</b> | - संलग्नता/टी-२/युएमके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०                         |
| <b>Compulsory</b>                 | - इंग्रजी.   |
| <b>Optional / Special</b>         | - मराठी, हिंदी, इतिहास, अर्थशास्त्र.                                   |

**B.Sc.-1 Grant-in-aid Division-1**

- |                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| <b>Govt. Approval</b>             | - एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०७/२००९.                                   |
| <b>University Recent Approval</b> | - संलग्नता/टी-२/विद्यापरिभद बैठक दि. २४/०५/२०१९                                    |
| <b>Compulsory</b>                 | - इंग्रजी.   |
| <b>Optional / Special</b>         | - पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणिशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, गणित, संख्याशास्त्र. |

Registrar,  
Shivaji University,  
Kolhapur.

**PRINCIPAL**

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbavada, Dist. Kolhapur.



Dnyansadhana Shikshan Prasarak Mandal, Nivade Sanchalit  
**M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi**  
 Tal- Gaganbavda, Dist- Kolhapur

Web: [www.mhstcollege.in](http://www.mhstcollege.in)

Principal: Dr.N.K.Shinde  
 M.A.Ph.D.,D.PGDTE (CIEFL) DHE.

E-mail: [mhstisangi@rediffmail.com](mailto:mhstisangi@rediffmail.com)

Phone Office: (02326) 254148

Home (0230) 2471686 Mobile: 94225817

MHST/2020-21/

Date:

**SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR**

Sr. No. **002084**



2

**B.Sc.-II Grant-in-aid Division-I**

**Govt. Approval**

**University Recent Approval**

**Compulsory**

**Optional / Special**

- एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०७/२००९.
- संलग्नता/टी-२/KOP-४८/वि.प. विषय क्र.१२८
- दि. २४/०५/२०१९/६२७८ दि. २१ जून, २०१९
- पर्यावरणअभ्यास.
- पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणिशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, नागित, संख्याशास्त्र.

**B.Sc.-III Grant-in-aid Division-I**

**Govt. Approval**

**University Recent Approval**

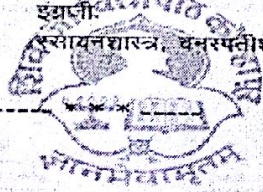
**Compulsory**

**Optional / Special**

- एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०७/२००९.
- संलग्नता/टी-२/KOP-४८/वि.प. विषय क्र.१२८
- दि. २४/०५/२०१९/६२७८ दि. २१ जून, २०१९
- इंग्रजी.
- रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र.

Place: KOLHAPUR

Date: 30 JUN 2020



Registrar,  
 Shivaji University,  
 Kolhapur.

M.P.S. Shinde

म. ह. शिंदे महाविद्यालय

ना. ११५ (विश्वी)

दि. ०६/०७/२०२० [ 6 JUL 2020

*(Signature)*

**PRINCIPAL**

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
 Tal Gaganbavda Dist Kolhapur

Dnyansadhana Shikshan Prasarak Mandal, Nivade Sanchalit  
**M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi**  
 Tal- Gaganbavda, Dist- Kolhapur

Web: [www.mhstcollege.in](http://www.mhstcollege.in)E-mail: [mhstisangi@rediffmail.com](mailto:mhstisangi@rediffmail.com)Principal: Dr.N.K.Shinde  
M.A.Ph.D.,D.PGDTE (CIEFL) DHE.Phone Office: (02326) 254148  
Home (0230) 2471686 Mobile: 94225817

MHST/2020-21/

Date:

**SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR**

Sr. No 002085

**CERTIFICATE**

This is to certify that University approval is given to **M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi, Tal. Gaganbavada, Dist. Kolhapur** to conduct the following courses for the academic year 2020-21.

**ARTS & SOCIAL SCIENCE FACULTY**

**BA-I Grant-in-aid Division-I Permanent Affiliation**

**Govt. Approval** - एनजीसी ३५९४/७३५६/ मशि-३, दिनांक-२९/०८/१९९४

**University Recent Approval** - संलग्नता/टी-२/युएमके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०

**Compulsory** - इंग्रजी, मराठी, एस.टी.डी.

**Optional / Special** - मराठी, हिंदी, इंग्रजी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र.

**BA-II Grant-in-aid Division-I Permanent Affiliation**

**Govt. Approval** - शिविस-३५९५/नवि/२०७/९५/मशि-३, दिनांक-१८/०९/१९९५

**University Recent Approval** - संलग्नता/टी-२/युएमके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०

**Compulsory** - इंग्रजी, एम.एस.आर.एम., सहकार, पर्यावरणअभ्यास.

**Optional / Special** - मराठी, हिंदी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र.

**BA-III Grant-in-aid Division-I Permanent Affiliation**

**Govt. Approval** - शिविस-३०९६/विषय,तुकड्या,विद्याशाखा/(६५६/९६)/मशि-३, दिनांक-१३/०९/१९९६

**University Recent Approval** - संलग्नता/टी-२/युएमके/४८९९, दिनांक-१६/०७/२०१०

**Compulsory** - इंग्रजी.

**Optional / Special** - मराठी, हिंदी, इतिहास, अर्थशास्त्र.

**B.Sc-I Grant-in-aid Division-I**

**Govt. Approval** - एनजीसी/२००९/(१६९/०९)/मशि-४, दिनांक १४/०७/२००९.

**University Recent Approval** - संलग्नता/टी-२/कोए-४८/वि.प. विषय क्र.१२८ दि. २४/०५/२०१९/६२७८ दि. २१ जून,२०१९

**Compulsory** - इंग्रजी.

**Optional / Special** - पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, प्राणिशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, गणित, सख्याशास्त्र.

Regd. At.  
Shivaji University,  
Kolhapur.

**PRINCIPAL**  
 M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
 Tal. Gaganbavada Dist. Kolhapur

स्थापना १९९४

ज्ञानसाधना शिक्षण प्रसारक मंडळ, निवडे संचलित

## म. ह. शिंदे महाविद्यालय, तिसंगी

ता. गगनबावडा, जि. कोल्हापूर.

दूरध्वनी : ०२३२६-२५४९४८

Website : [www.mhscollegelisangi.com](http://www.mhscollegelisangi.com), Email : [mhstisangi@rediffmail.com](mailto:mhstisangi@rediffmail.com)

Fax : 02326 - 254148, NAAC Reaccredited : Grade 'B' (CGPA - 2.55)

(शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर निरंतर संलग्नित )

**विज्ञान** : कनिष्ठ व वरिष्ठ

**कला** : वरिष्ठ



सर्वांग सुंदर जीवन यासाठी शिक्षण

## PROSPECTUS माहितीपत्रक

**२०१५-१६**

\* किंमत रु. २०/-

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.



दोन ऐच्छिक विषयातील एक विषय खालील पैकी असल्यास	हा इंटरडिसीप्लिनरी विषय घेता येईल
मराठी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र	महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणांचा इतिहास (H.S.R.M.)
अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र इतिहास	सहकार (Co-operation)

**विशेष सूचना :** विद्यार्थ्यांच्या दोन ऐच्छिक विषयांपैकी किमान एका विषयाबाबत तक्त्यात दर्शविल्याप्रमाणे संलग्नित इंटरडिसीप्लिनरी विषय असणे आवश्यक आहे.

### ३) तृतीय वर्ष बी.ए. : (एकूण विषय दोन व पेपर सहा)

**अ) आवश्यक विषय : १) इंग्रजी**

**ब) ऐच्छिक विषय :** द्वितीय वर्ष बी. ए. साठी जे ऐच्छिक विषय निवडले असतील त्यातील एक विषय विशेष (स्पेशल) म्हणून निवडता येईल. प्रथम येणाऱ्यास प्रथम या तक्त्यावर प्रवेश दिला जाईल तसेच प्रवेशाबद्दलचा अंतिम निर्णय विभाग प्रमुख, प्रवेश समिती व प्राचार्यांचा राहिल.

महाविद्यालयाचे खालील विशेष (स्पेशल) विषय शिकविण्याची सोय आहे. त्याचे प्रत्येकी पाच पेपर असतील.

१) मराठी २) हिंदी ३) इतिहास ४) अर्थशास्त्र

### शुल्क विवरण तपशील :-

**सूचना :** - १) बी.ए. १/बी.एस्सी १ या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांला विद्यापीठाचे पात्रता शुल्क रु. ७५/- फीच्या पहिल्या हप्त्याबरोबर भरावे लागतील.

२) दोन वर्षांचा डी. टी. एड्. अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांनी बी. ए. भाग १ मध्ये प्रवेश घेताना विद्यापीठाचे पात्रता शुल्क रु. १५०/- भरणे आवश्यक आहे.

३) महाराष्ट्र राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांना कोणत्याही वर्षात प्रवेश घेताना विद्यापीठ पात्रता दाखल्यासाठी अर्जासोबत ३००/- रु. भरावे लागतील.

४) पहिल्या किंवा दुसऱ्या सत्रात विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द केल्यास फी परत मिळणार नाही.

## \* विज्ञान विभाग : कनिष्ठ आणि वरिष्ठ

गगनबावडा या तालुक्यातील विज्ञान शाखेच्या शिक्षणाची गरज लक्षात घेऊन, संस्थेची विनंती मान्य करून महाराष्ट्र शासनाने शैक्षणिक वर्ष २००८-०९ पासून ११ वी विज्ञान शाखा (सायन्स) अभ्यासक्रमासाठी मान्यता दिलेली आहे. २००९-१० या शैक्षणिक वर्षापासून १२ वी विज्ञान शाखेचे वर्ग सुरु आहेत. म. ह. शिंदे महाविद्यालय, तिसंगीच्या माध्यमातून गगनबावडा तालुक्यामध्ये विज्ञान शिक्षणाची प्रथमच सोय होत आहे. वरिष्ठ महाविद्यालयीन स्तरावर विज्ञान (सायन्स) शाखेपैकी बी.एस्सी. भाग १ चा वर्ग २००९-१० या शैक्षणिक वर्षापासून सुरु झाला आहे. बी.एस्सी. भाग २ चा वर्ग २०१०-११ या शैक्षणिक वर्षापासून सुरु झाला आहे. सन २०१३-१४ चा १२ वी चा निकाल ९१.०२% लागला आहे.

### ● ११ वी विज्ञान (सायन्स) विभाग : अभ्यासक्रम : एकूण विषय सात (७)

- १) इंग्रजी २) मराठी ३) पदार्थ विज्ञान ४) रसायनशास्त्र ५) जीवशास्त्र ६) गणित  
७) पर्यावरणशास्त्र

### १२ वी विज्ञान (सायन्स) विभाग : अभ्यासक्रम एकूण विषय सात (७)

- १) इंग्रजी २) मराठी ३) पदार्थ विज्ञान पदार्थ ४) रसायनशास्त्र ५) पर्यावरणशास्त्र ६) भूगोल  
७) गणित किंवा जीवशास्त्र

### बी.एस्सी भाग १ - अभ्यासक्रम : एकूण विषय पाच (५)

इंग्रजी आवश्यक आणि खालील पैकी एक गट

- १) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, गणित, सांख्यिकी  
२) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र

### बी.एस्सी भाग २ - एकूण विषय चार (४)

आवश्यक विषय : पर्यावरण शास्त्र आणि खालीलपैकी एक गट

- अ) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, गणित  
ब) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, सांख्यिकी  
क) रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र

### बी.एस्सी भाग ३ - एकूण विषय पाच (५)

आवश्यक विषय : इंग्रजी आणि खालीलपैकी एक स्पेशल

- अ) रसायनशास्त्र (पेपर ४) ब) वनस्पतीशास्त्र  
ब) वनस्पती शास्त्र (पेपर ४)

### \* विभागाची वैशिष्ट्ये :

- १) अनुभवी व तज्ज्ञ शिक्षक २) सुसज्ज ग्रंथालय ३) वैयक्तिक लक्ष व मार्गदर्शन ४) तालुक्यातील एकमेव कनिष्ठ व वरिष्ठ विज्ञान महाविद्यालय ५) तज्ज्ञांची मार्गदर्शनपर व्याख्याने ६) अद्ययावत प्रयोगशाळा ७) निसर्गरम्य परिसर व सुसज्ज इमारत ८) चाचणी व सराव परीक्षांचे प्रभावी नियोजन ९) वसतीगृहाची सुविधा

स्थापना १९९४

ज्ञानसाधना शिक्षण प्रसारक मंडळ, निवडे संचालित

42

## म. ह. शिंदे महाविद्यालय, तिसंगी

ता. गगनबावडा, जि. कोल्हापूर. दूरध्वनी : ०२३२६-२५४९४८

website : www.mhscollegelatisangi.com, Email : mhtisangi@rediffmail.com  
Fax : 02326 - 254148, NAAC Reaccredited Grade 'B' (CGPA - 2.55)

(शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर निरंतर संलग्नित)

विज्ञान : कनिष्ठ व वरिष्ठ कला : वरिष्ठ



**PROSPECTUS**  
**माहितीपत्रक**

२०१६-२०१७

किंमत रु. २०/-

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.

असते. हे गुण एखाद्या विषयात उत्तीर्ण होण्यासाठी किंवा श्रेणी मिळविण्यासाठी गरज भासल्यास विचारात घेतले जातात.

२) बी.ए./बी.एस्सी. भाग १, २ व ३ च्या विषयावर घटक चाचण्या, सत्र परीक्षा, चर्चासत्रे घेतली जातात. त्यास हजर असणे, प्रत्यक्ष सहभाग घेणे विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक आहे.

३) विद्यार्थ्यांनी आपले विषय गट निवडताना माहिती पत्रकातील विषयांच्या गटाची काळजीपूर्वक निवड करावी. चुकीचे विषय गट निवडले गेल्यास त्यास विद्यापीठ मान्यता मिळत नाही. तसेच याबाबत दंडात्मक कारवाई केली जाते. याची सर्व जबाबदारी संबंधित विद्यार्थ्यांवर राहिल.

**१) प्रथम वर्ष बी.ए.:** ( एकूण विषय सहा व पेपर सहा)

**अ) आवश्यक विषय:** १) इंग्रजी  
२) मराठी किंवा विज्ञान तंत्रज्ञान आणि प्रगती

**ब) ऐच्छिक विषय :** महाविद्यालयात शिकविल्या जाणाऱ्या ऐच्छिक विषयांचे ४ गट दिलेले आहेत. विद्यार्थ्यांनी प्रत्येक गटातील एकच विषय निवडणे आवश्यक आहे.

- ✓ गट क्र. १ मराठी (ऐच्छिक)  
✓ गट क्र. २ हिंदी (ऐच्छिक)  
गट क्र. ३ इतिहास/समाजशास्त्र  
गट क्र. ४ अर्थशास्त्र/राज्यशास्त्र

**२) बी. ए. भाग २ ( एकूण विषय पाच व पेपर सात)**

**अ) आवश्यक विषय:** १) इंग्रजी (आवश्यक)  
२) पर्यावरण शास्त्र (आवश्यक)  
३) इंटरडिसीप्लिनरी विषय (आय.डी.एस.)  
सहकार (CO-OP.) किंवा  
महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणांचा इतिहास (HSRM)

**ब) ऐच्छिक विषय :** खालील गटातील प्रत्येकी एक विषय (एकूण दोन विषय) निवडणे आवश्यक आहे. त्याचे प्रत्येकी दोन पेपर असतील.

- गट क्र. १ मराठी (ऐच्छिक)/हिंदी (ऐच्छिक)  
गट क्र. २ इतिहास/समाजशास्त्र  
गट क्र. ३ अर्थशास्त्र/राज्यशास्त्र

**सूचना :** बी. ए. भाग २ साठी इंटरडिसीप्लिनरी विषय निवडण्यासंदर्भात मार्गदर्शक तक्ता खालील प्रमाणे.

**PRINCIPAL**  
M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.



दोन ऐच्छिक विषयातील एक विषय  
खालील पैकी असल्यास

हा इंटरडिसीप्लिनरी  
विषय घेता येईल

मराठी, इतिहास, समाजशास्त्र,  
राज्यशास्त्र

महाराष्ट्रातील सामाजिक  
सुधारणांचा इतिहास (H.S.R.M.)

अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र,  
इतिहास

सहकार (co-operation)

### विशेष सूचना :

विद्यार्थ्यांच्या दोन ऐच्छिक विषयांपैकी किमान एका विषयाबाबत तक्त्यात दर्शविल्याप्रमाणे संलग्नित इंटरडिसीप्लिनरी विषय असणे आवश्यक आहे.

### ३) तृतीय वर्ष बी.ए.: (एकूण विषय दोन व पेपर सहा)

#### अ) आवश्यक विषय : १) इंग्रजी

ब) ऐच्छिक विषय : द्वितीय वर्ष बी.ए. साठी जे ऐच्छिक विषय निवडले असतील त्यातील एक विषय विशेष (स्पेशल) म्हणून निवडता येईल. प्रथम येणाऱ्यास प्रथम या तत्वावर प्रवेश दिला जाईल तसेच प्रवेशाबद्दलचा अंतिम निर्णय विभाग प्रमुख, प्रवेश समिती व प्राचार्यांचा राहिल. महाविद्यालयामध्ये खालील विशेष (स्पेशल) विषय शिकविण्याची सोय आहे. त्याचे प्रत्येकी पाच पेपर असतील.

१) मराठी २) हिंदी ३) इतिहास ४) अर्थशास्त्र

### शुल्क विवरण तपशील:

- सूचना :- १) बी.ए. १/बी.एस्सी १ वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांला विद्यापीठाचे पात्रता शुल्क रु. ७५/- फीच्या पहिल्या हप्त्याबरोबर भरावे लागतील.
- २) दोन वर्षांचा डी.टी.एड. अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांनी बी.ए.भाग १ मध्ये प्रवेश घेताना विद्यापीठाचे पात्रता शुल्क रु. १५०/- भरणे आवश्यक आहे.
- ३) महाराष्ट्र राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांना कोणत्याही वर्षात प्रवेश घेताना विद्यापीठ पात्रता दाखल्यासाठी अर्जासोबत ३००/- रु. भरावे लागतील.
- ४) पहिल्या किंवा दुसऱ्या सत्रात विद्यार्थ्यांने महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द केल्यास फी परत मिळणार नाही.

PRINCIPAL

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.

## \* विज्ञान विभाग : कनिष्ठ आणि वरिष्ठ

गगनबावडा तालुक्यातील विज्ञान शाखेच्या शिक्षणाची गरज लक्षात घेऊन, संस्थेची विनंती मान्य करून महाराष्ट्र शासनाने शैक्षणिक वर्ष २००८-०९ पासून ११ वी विज्ञान शाखा (सायन्स) अभ्यासक्रमासाठी मान्यता दिलेली आहे. २००९-१० या शैक्षणिक वर्षापासून १२ वी विज्ञान शाखेचे वर्ग सुरू आहेत. म.ह. शिंदे महाविद्यालय, तिसंगीच्या माध्यमातून गगनबावडा तालुक्यामध्ये विज्ञान शिक्षणाची प्रथमच सोय होत आहे. वरिष्ठ महाविद्यालयीन स्तरावर विज्ञान (सायन्स) शाखेपैकी बी. एस्सी. भाग १ चा वर्ग २००९-१० या शैक्षणिक वर्षापासून सुरू झाला आहे. बी. एस्सी. भाग २ चा वर्ग २०१०-११ या वर्षापासून सुरू झाला आहे. व बी. एस्सी भाग - ३ चा वर्ग २०११-१२ पासून सुरू आहे.

**११ वी विज्ञान (सायन्स) विभाग :** अभ्यासक्रम : एकूण विषय सात (७)

१) इंग्रजी २) मराठी ३) पदार्थ विज्ञान ४) रसायनशास्त्र ५) जीवशास्त्र ६) गणित ७) पर्यावरणशास्त्र

**१२ वी विज्ञान (सायन्स) विभाग :** अभ्यासक्रम : एकूण विषय सात (७)

१) इंग्रजी २) मराठी ३) पदार्थ विज्ञान ४) रसायनशास्त्र ५) पर्यावरणशास्त्र ६) भूगोल ७) गणित किंवा जीवशास्त्र

**बी. एस्सी भाग १ -** अभ्यासक्रम: एकूण विषय पाच (५)

इंग्रजी आवश्यक आणि खालील पैकी एक गट

१) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, गणित, सांख्यिकी  
२) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र

**बी. एस्सी भाग २ -** एकूण विषय चार (४)

आवश्यक विषय: पर्यावरण शास्त्र आणि खालील पैकी एक गट

अ) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, गणित  
ब) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, सांख्यिकी  
क) रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र

**बी. एस्सी भाग ३ -** एकूण विषय पाच (५)

आवश्यक विषय: इंग्रजी आणि खालील पैकी एक स्पेशल

अ) रसायनशास्त्र (पेपर ४)  
ब) वनस्पतीशास्त्र (पेपर ४)

**PRINCIPAL**

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.



ज्ञानसाधना शिक्षण प्रसारक मंडळ, निवडे संचलित

स्थापना १९९४

# म. ह. शिंदे महाविद्यालय, तिसंगी

ता. गगनबावडा, जि. कोल्हापूर. दूरध्वनी : ०२३२६-२५४९४८

website : [www.mhstcollege.in](http://www.mhstcollege.in), Email : [mhtisangi@rediffmail.com](mailto:mhtisangi@rediffmail.com)

Fax : 02326 - 254148, NAAC Reaccredited : Grade 'B' (CGPA - 2.55)

(शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर निरंतर संलग्नित)

विज्ञान : कनिष्ठ व वरिष्ठ

कला : वरिष्ठ

२०१७-२०१८

PROSPECTUS  
माहितीपत्रक

PRINCIPAL

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbavada Dist. Kolhapur.

असते. हे गुण एखाद्या विषयात उत्तीर्ण होण्यासाठी किंवा श्रेणी मिळविण्यासाठी गरज भासल्यास विचारात घेतले जातात.

२) बी.ए./बी.एससी. भाग १, २ व ३ च्या विषयावर घटक चाचण्या, सत्र परीक्षा, चर्चासत्रे घेतली जातात. त्यास हजर असणे, प्रत्यक्ष सहभाग घेणे विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक आहे.

३) विद्यार्थ्यांनी आपले विषय गट निवडताना माहिती पत्रकातील विषयांच्या गटाची काळजीपूर्वक निवड करावी. चुकीचे विषय गट निवडले गेल्यास त्यास विद्यापीठ मान्यता मिळत नाही. तसेच याबाबत दंडात्मक कारवाई केली जाते. याची सर्व जबाबदारी संबंधित विद्यार्थ्यांवर राहिल.

**१) प्रथम वर्ष बी.ए.:** ( एकूण विषय सहा व पेपर सहा)

**अ) आवश्यक विषय:** १) इंग्रजी

२) मराठी किंवा विज्ञान तंत्रज्ञान आणि प्रगती

**ब) ऐच्छिक विषय :** महाविद्यालयात शिकविल्या जाणाऱ्या ऐच्छिक विषयांचे ५ गट दिलेले आहेत. विद्यार्थ्यांनी प्रत्येक गटातील एकच विषय निवडणे आवश्यक आहे.

गट क्र. १ मराठी (ऐच्छिक)

गट क्र. २ हिंदी (ऐच्छिक)

गट क्र. ३ इतिहास/समाजशास्त्र

गट क्र. ४ अर्थशास्त्र/ राज्यशास्त्र

**२) बी. ए. भाग २ ( एकूण विषय पाच व पेपर सात)**

**अ) आवश्यक विषय:** १) इंग्रजी (आवश्यक)

२) पर्यावरण शास्त्र (आवश्यक)

३) इंटरडिसीप्लिनरी विषय (आय.डी.एस.)

सहकार (CO-OP.) किंवा

महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणांचा इतिहास (HSRM)

**ब) ऐच्छिक विषय :** खालील गटातील प्रत्येकी एक विषय (एकूण दोन विषय) निवडणे आवश्यक आहे. त्याचे प्रत्येकी दोन पेपर असतील.

गट क्र. १ मराठी (ऐच्छिक)/हिंदी (ऐच्छिक)

गट क्र. २ इतिहास/समाजशास्त्र

गट क्र. ३ अर्थशास्त्र/ राज्यशास्त्र

**सूचना :** बी. ए. भाग २ साठी इंटरडिसीप्लिनरी विषय निवडण्यासंदर्भात मार्गदर्शक तक्ता खालील प्रमाणे.

४

PRINCIPAL

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.

दोन ऐच्छिक विषयातील एक विषय खालील पैकी असल्यास	हा इंडरडिसीप्लिनरी विषय घेता येईल
मराठी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र	महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणांचा इतिहास (H.S.R.M.)
अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास	सहकार (co-operation)

### विषय सूचना :

विद्यार्थ्यांच्या दोन ऐच्छिक विषयांपैकी किमान एका विषयाबाबत तक्त्यात दर्शविल्याप्रमाणे संलग्नित इंडरडिसीप्लिनरी विषय असणे आवश्यक आहे.

### ३) तृतीय वर्ष बी.ए.: (एकूण विषय दोन व पेपर सहा)

#### अ) आवश्यक विषय : १) इंग्रजी

ब) ऐच्छिक विषय : द्वितीय वर्ष बी.ए. साठी जे ऐच्छिक विषय निवडले असतील त्यातील एक विषय विशेष (स्पेशल) म्हणून निवडता येईल. प्रथम घेणाऱ्यास प्रथम या तत्वावर प्रवेश दिला जाईल तसेच प्रवेशावदलचा अंतिम निर्णय विभाग प्रमुख, प्रवेश समिती व प्राचार्यांचा राहिल. महाविद्यालयामध्ये खालील विशेष (स्पेशल) विषय शिकविण्याची सोय आहे. त्याचे प्रत्येकी पाच पेपर असतील.

१) मराठी २) हिंदी ३) इतिहास ४) अर्थशास्त्र

### शुल्क विवरण तपशील:

- १) बी.ए. १/बी.एस्सी १ वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांला विद्यापीठाचे पात्रता शुल्क रु. ७५/- फीच्या पहिल्या हप्त्याबरोबर भरावे लागतील.
- २) दोन वर्षांचा डी.टी.एड. अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांनी बी.ए.भाग १ मध्ये प्रवेश घेताना विद्यापीठाचे पात्रता शुल्क रु. १५०/- भरणे आवश्यक आहे.
- ३) महाराष्ट्र राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांना कोणत्याही वर्षात प्रवेश घेताना विद्यापीठ पात्रता दाखल्यासाठी अर्जासोबत ३००/- रु. भरावे लागतील.
- ४) पहिल्या किंवा दुसऱ्या सत्रात विद्यार्थ्यांने महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द केल्यास फी परत मिळणार नाही.

५

PRINCIPAL

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tsangri  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.

## \* विज्ञान विभाग : कनिष्ठ आणि वरिष्ठ

गगनबावडा तालुक्यामध्ये विज्ञान शाखेच्या शिक्षणाची गरज लक्षात घेऊन, संस्थेची विनंती मान्य करून महाराष्ट्र शासनाने शैक्षणिक वर्ष २००८-०९ पासून ११ वी विज्ञान शाखा (सायन्स) अभ्यासक्रमासाठी मान्यता दिलेली आहे. २००९-१० या शैक्षणिक वर्षापासून १२ वी विज्ञान शाखेचे वर्ग सुरू आहेत. म.ह. शिंदे महाविद्यालय, तिसंगीच्या माध्यमातून गगनबावडा तालुक्यामध्ये विज्ञान शिक्षणाची प्रथमच सोय होत आहे. वरिष्ठ महाविद्यालयीन स्तरावर विज्ञान (सायन्स) शाखेपैकी बी. एस्सी. भाग १ चा वर्ग २००९-१० या शैक्षणिक वर्षापासून सुरू झाला आहे. बी. एस्सी. भाग २ चा वर्ग २०१०-११ या वर्षापासून सुरू झाला आहे. व बी.एस्सी भाग - ३ चा वर्ग २०११-१२ पासून सुरू आहे.

### ११ वी विज्ञान (सायन्स) विभाग : अभ्यासक्रम : एकूण विषय सात (७)

१) इंग्रजी २) मराठी ३) पदार्थ विज्ञान ४) रसायनशास्त्र ५) जीवशास्त्र ६) गणित ७) पर्यावरणशास्त्र

### १२ वी विज्ञान (सायन्स) विभाग : अभ्यासक्रम : एकूण विषय सात (७)

१) इंग्रजी २) मराठी ३) पदार्थ विज्ञान ४) रसायनशास्त्र ५) पर्यावरणशास्त्र ६) भूगोल ७) गणित किंवा जीवशास्त्र

### बी.एस्सी भाग १ - अभ्यासक्रम: एकूण विषय पाच (५)

इंग्रजी आवश्यक आणि खालील पैकी एक गट

१) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, गणित, सांख्यिकी  
२) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र

### बी.एस्सी भाग २ - एकूण विषय चार (४)

आवश्यक विषय: पर्यावरण शास्त्र आणि खालील पैकी एक गट

अ) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, गणित  
ब) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, सांख्यिकी  
क) रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र

### बी.एस्सी भाग ३ - एकूण विषय पाच (५)

आवश्यक विषय: इंग्रजी आणि खालील पैकी एक स्पेशल

अ) रसायनशास्त्र (पेपर ४)  
ब) वनस्पतीशास्त्र (पेपर ४)



स्थापना १९९४  
ज्ञानसाधना शिक्षण परामर्शक मंडळ, निवडे संवत्सित

# म.ह. शिंदे महाविद्यालय, तिसंगी

ता. गगनबावडा, जि. कोल्हापूर. दूरध्वनी : ०२३२६-२५४१४८  
website : [www.mhstcollege.in](http://www.mhstcollege.in), Email : [mhtisangi@rediffmail.com](mailto:mhtisangi@rediffmail.com)  
Fax : 02326 - 254148, NAAC Reaccredited : Grade 'B' (CGPA - 2.55)

(शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर निरंतर संलग्नित)

विज्ञान : कनिष्ठ व वरिष्ठ  
कला : वरिष्ठ

२०१८-२०१९

PROSPECTUS  
माहितीपत्रक

PRINCIPAL  
M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbarwada, Dist. Kolhapur.

१) प्रथम वर्ष बी.ए.: ( एकूण विषय सहा व पेपर सहा)

## CBCS R. B.A- I

B. A. Part - I - sem I & II

Sem - I | Sem - II

### Ability Enhancement Compulsory Course (AECC)

(Compulsory subject)

English - 1

(AECC - 1)

English - 2

(AECC - 2)

### Core Generic Elective (CGE)

(Select One compulsory subject from The List)

- |   |  |
|---|--|
| 1) Marathi - I (CGE - 1)                                  | 1) Marathi - II (CGE - 2)                                  |
| 2) Science, Technology And Development - I (S.T.D) CGE-19 | 2) Science, Technology And Development - II (S.T.D) CGE-20 |

### Discipline Specific Core Course (DSC)-A

(Select Four subjects from two Groups (At Least One From A & B Group))

1) Marathi - I (DSC-A1)

2) Hindi - I (DSC-A1)

1) Marathi - II (DSC-A13)

2) Hindi II (DSC-A14)

### Discipline Specific Core Course (DSC)-B

1) History - I (DSC-B1)

2) Sociology - I (DSC-B2)

3) Economics I (DSC-B3)

4) Political Science I (DSC-B4)

5) Statistics I (DSC-B12)

1) History - II (DSC-B15)

2) Sociology - II (DSC-B16)

3) Economics II (DSC-B17)

4) Political Science - II (DSC-B18)

5) Statistics II (DSC-B26)

\* आवश्यक विषय - लोकराही नियडमूळ व सुवासन

२) बी. ए. भाग २ ( एकूण विषय पाच व पेपर सात)

अ) आवश्यक विषय: १) इंग्रजी (आवश्यक) २) पर्यावरण शास्त्र (आवश्यक)

३) इंटरडिस्सिप्लिनरी विषय (आय.बी.एस.) सहकार (CO-OP.) किंवा

महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणांचा इतिहास (HSRM)

४

PRINCIPAL

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.



**ब) ऐच्छिक विषय :** खालील गटातील प्रत्येकी एक विषय (एकूण दोन विषय) निवडणे आवश्यक आहे. त्याचे प्रत्येकी दोन पेपर असतील.

गट क्र. १ मराठी (ऐच्छिक)/हिंदी(ऐच्छिक) गट क्र. २ इतिहास/समाजशास्त्र  
गट क्र. ३ अर्थशास्त्र/राज्यशास्त्र

**सूचना :** बी. ए. भाग २ साठी इंटरडिसीप्लिनरी विषय निवडण्यासंदर्भात मार्गदर्शक तक्ता खालील प्रमाणे.

दोन ऐच्छिक विषयातील एक विषय खालील पैकी असल्यास	हा इंटरडिसीप्लिनरी विषय घेता येईल
मराठी, इतिहास, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र	महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणांचा इतिहास (H.S.R.M.)
अर्थशास्त्र	सहकार (co-operation)

### विशेष सूचना :

विद्यार्थ्यांच्या दोन ऐच्छिक विषयांपैकी किमान एका विषयाबाबत तक्त्यात दर्शविल्याप्रमाणे संलग्नित इंटरडिसीप्लिनरी विषय असणे आवश्यक आहे.

### ३) तृतीय वर्ष बी.ए.: (एकूण विषय दोन व पेपर सहा)

**अ) आवश्यक विषय : १) इंग्रजी**

**ब) ऐच्छिक विषय :** द्वितीय वर्ष बी.ए. साठी जे ऐच्छिक विषय निवडले असतील त्यातील एक विषय विशेष (स्पेशल) म्हणून निवडता येईल. प्रथम येणाऱ्यास प्रथम या तत्वावर प्रवेश दिला जाईल तसेच प्रवेशाबद्दलचा अंतिम निर्णय विभाग प्रमुख, प्रवेश समिती प्राचार्यांचा राहिल. महाविद्यालयामध्ये खालील विशेष (स्पेशल) विषय शिकविण्याची सोय आहे. त्याचे प्रत्येकी पाच पेपर असतील.

१) मराठी २) हिंदी ३) इतिहास ४) अर्थशास्त्र

### शुल्क विवरण तपशील:

- सूचना :-**
- १) बी.ए.१/बी.एस्सी १ वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांला विद्यापीठाचे पात्रता शुल्क रु. ७५/- फीच्या पहिल्या हप्त्याबरोबर भरावे लागतील.
  - २) दोन वर्षांचा डी.टी.एड. अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांनी बी.ए.भाग १ मध्ये प्रवेश घेताना विद्यापीठाचे पात्रता शुल्क रु. १५०/- भरणे आवश्यक आहे.
  - ३) महाराष्ट्र राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांना कोणत्याही वर्षात प्रवेश घेताना विद्यापीठ पात्रता दाखल्यासाठी अर्जासोबत ३००/- रु. भरावे लागतील.
  - ४) पहिल्या किंवा दुसऱ्या सत्रात विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द केल्यास फी परत मिळणार नाही.

५

PRINCIPAL

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.

# CBCS R. B.Sc. - I

Sem - I | Sem - II

## Ability Enhancement Compulsory Course (AECC)

English - 1

English - 2

## Discipline Specific Core Course (DSC)

(Select any 4 Subject Pairs From A1 To A8 & A13 To A16 for Sem-I  
and B1 To B8 & B13 To B16 for Sem-II)

### DSC A

Physics - I (DSC 1)

Physics - II (DSC 2)

Chemistry - I (DSC 3)

Chemistry - II (DSC 4)

Mathematics - I (DSC 5)

Mathematics - II (DSC 6)

Statistics I (DSC 7)

Statistics II (DSC 8)

Botany - I (DSC 13)

Botany II (DSC 14)

Zoology I (DSC 15)

Zoology II (DSC 16)

### DSC B

Physics - III (DSC 1)

Physics - IV (DSC 2)

Chemistry - III (DSC 3)

Chemistry - IV (DSC 4)

Mathematics - III (DSC 5)

Mathematics - IV (DSC 6)

Statistics III (DSC 7)

Statistics IV (DSC 8)

Botany - III (DSC 13)

Botany IV (DSC 14)

Zoology III (DSC 15)

Zoology IV (DSC 16)

● Practical Examination will be conducted Annually for 50 marks per Course

\* आवश्यक विषय - लोकशाही निवडणूक व सुशासन

**बी.एससी भाग २-** एकूण विषय चार (४)

आवश्यक विषय: पर्यावरण शास्त्र आणि खालील पैकी एक गट

अ) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, गणित

ब) पदार्थविज्ञान, रसायनशास्त्र, सांख्यिकी

क) रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र

**बी.एससी भाग ३-** एकूण विषय पाच (५)

आवश्यक विषय: इंग्रजी आणि खालील पैकी एक स्पेशल अ) रसायनशास्त्र (पेपर ४)

ब) वनस्पतीशास्त्र (पेपर ४)

**PRINCIPAL**

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Nisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.



स्थापना १९९४

ज्ञानसाधना शिक्षण प्रसारक मंडळ, निवडे संघटित

# म.ह. शिंदे महाविद्यालय, तिसंगी

त. गगनबावडा, जि. कोल्हापूर. दूरध्वनी : ०२३२६-२५४९४८  
website : [www.mhstcollege.in](http://www.mhstcollege.in), Email : [mhtisangi@rediffmail.com](mailto:mhtisangi@rediffmail.com)  
f NAAC Reaccredited : Grade 'B' (CGPA - 2.55)

(शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर निरंतर संलग्नित)

विज्ञान : कनिष्ठ व वरिष्ठ

कला : वरिष्ठ

२०१९-२०२०

**PROSPECTUS**  
**माहितीपत्रक**

PRINCIPAL  
M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.

१) प्रथम वर्ष बी.ए.: ( एकूण विषय सहा व पेपर सहा)

CBCS R. B.A- I

B. A. Part - I - sem I & II

Sem - I | Sem - II

Ability Enhancement Compulsory Course (AECC)

(Compulsory subject )

English - 1

(AECC - 1)

English - 2

(AECC - 2)

Core Generic Elective (CGE)

(Select One compulsory subject from The List)

- |   |  |
|---|--|
| 1) Marathi - I (CGE - 1)                                  | 1) Marathi - II (CGE - 2)                                  |
| 2) Science, Technology And Development - I (S.T.D) CGE-19 | 2) Science, Technology And Development - II (S.T.D) CGE-20 |

Discipline Specific Core Course (DSC)-A

(Select any One)

- |                         |                           |
|-------------------------|---------------------------|
| 1) Marathi - I (DSC-A1) | 1) Marathi - II (DSC-A13) |
| 2) Hindi - I (DSC-A1)   | 2) Hindi - II (DSC-A14)   |

Discipline Specific Core Course (DSC)-B

(Select any three from the list)

- |                                 |                                     |
|---------------------------------|-------------------------------------|
| 1) History - I (DSC-B1)         | 1) History - II (DSC-B15)           |
| 2) Sociology - I (DSC-B2)       | 2) Sociology - II (DSC-B16)         |
| 3) Economics I (DSC-B3)         | 3) Economics II (DSC-B17)           |
| 4) Political Science I (DSC-B4) | 4) Political Science - II (DSC-B18) |
| 5) Statistics I (DSC-B12)       | 5) Statistics II (DSC-B26)          |

\* आवश्यक विषय - लोकशाही निवडणूक व सुशासन

४

PRINCIPAL

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbarwada, Dist. Kolhapur.

२) बी. ए. भाग २ (एकूण विषय ५ व पेपर १३)

## CBCS R. B A- II

B A Part II - Sem - III & IV

**Ability Enhancement Compulsory Course (AECC)**  
(Compulsory Subject)

English - III  
(AECC 3)

English - IV  
(AECC 4)

Environmental Studies  
(AECC) (Project)

Environmental Studies  
(AECC)

**Discipline Specific Core Course (DSC)**  
(Select any one)

- 1) Marathi - III (DSC- C1)
- 2) Marathi - IV (DSC-C2)
- 3) Hindi- III (DSC-C3)
- 4) Hindi- IV (DSC-C4)

- 1) Marathi - V (DSC- C 25)
- 2) Marathi - VI (DSC-C26)
- 3) Hindi- V (DSC-C27)
- 4) Hindi- VI (DSC-C28)

DSC

- 1) History III (DSC- D1)
- 2) History IV (DSC- D2)
- 3) Sociology III (DSC- D3)
- 4) Sociology IV (DSC - D4)
- 5) Economics III (DSC- D5)
- 6) Economics IV (DSC - D6)
- 7) Political Science III (DSC - D7)
- 8) Political Science IV (DSC - D8)

- 1) History V (DSC- D29)
- 2) History VI (DSC- D30)
- 3) Sociology V (DSC- D31)
- 4) Sociology VI (DSC - D32)
- 5) Economics V (DSC- D33)
- 6) Economics VI (DSC - D34)
- 7) Political Science V (DSC - D35)
- 8) Political Science VI (DSC - D36)

**Group of inter Disciplinary Studies (IDS)**

(At least one optional subject from the followings )

Co-operation - Economics, Politics, History, Sociology  
H. S. R.M - Marathi, Hindi, Politics, History, Sociology,

PRINCIPAL

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur

### ३) तृतीय वर्ष बी.ए.: (एकूण विभाग चार व प्रत्येकी सहा पेपर)

अ) आवश्यक विषय : १) इंग्रजी

ब) ऐच्छिक विषय : द्वितीय वर्ष बी.ए. साठी जे ऐच्छिक विषय निवडले असतील त्यातील एक विषय विशेष (स्पेशल) म्हणून निवडता येईल. प्रथम येणाऱ्यास प्रथम या तत्वावर प्रवेश दिला जाईल तसेच प्रवेशाबद्दलचा अंतिम निर्णय विभाग प्रमुख, प्रवेश सन्धि व प्राचार्यांचा राहिल. महाविद्यालयामध्ये खालील विशेष (स्पेशल) विषय शिकविण्याची सोय आहे. त्याचे प्रत्येकी पाच पेपर असतील.

१) मराठी २) हिंदी ३) इतिहास ४) अर्थशास्त्र

### शुल्क विवरण तपशील:

सूचना :- १) बी.ए.१/बी.एस्सी १ वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांला विद्यापीठाचे पात्रता शुल्क रु. ७५/- फीच्या पहिल्या हप्त्याबरोबर भरावे लागतील.

२) दोन वर्षांचा डी.टी.एड्. अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांनी बी.ए. भाग १ मध्ये प्रवेश घेताना विद्यापीठाचे पात्रता शुल्क रु. १५०/- भरणे आवश्यक आहे.

३) महाराष्ट्र राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांना कोणत्याही वर्षात प्रवेश घेताना विद्यापीठ पात्रता दाखल्यासाठी अर्जासोबत ३००/- रु. भरावे लागतील.

४) पहिल्या किंवा दुसऱ्या सत्रात विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द केल्यास फी परत मिळणार नाही.

E

PRINCIPAL

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisanei  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur

# CBCS R. B.Sc. - I

Sem - I | Sem - II

Ability Enhancement Compulsory Course (AECC)

English - 1

English - 2

Discipline Specific Core Course (DSC)

(Select any 4 Subject Pairs From A1 To A8 & A13 To A16 for Sem-I  
and B1 To B8 & B13 To B16 for Sem-II)

DSC A

Physics - I (DSC 1)

Physics - II (DSC 2)

Chemistry - I (DSC 3)

Chemistry - II (DSC 4)

Mathematics - I (DSC 5)

Mathematics - II (DSC 6)

Statistics I (DSC 7)

Statistics II (DSC 8)

Botany - I (DSC 13)

Botany II (DSC 14)

Zoology I (DSC 15)

Zoology II (DSC 16)

DSC B

Physics - III (DSC 1)

Physics - IV (DSC 2)

Chemistry - III (DSC 3)

Chemistry - IV (DSC 4)

Mathematics - III (DSC 5)

Mathematics - IV (DSC 6)

Statistics III (DSC 7)

Statistics IV (DSC 8)

Botany - III (DSC 13)

Botany IV (DSC 14)

Zoology III (DSC 15)

Zoology IV (DSC 16)

● Practical Examination will be conducted Annually for 50 marks

\* आवश्यक विषय - लोकशाही निवडणूक व सुशासन

3



*(Handwritten signature)*

**PRINCIPAL**  
M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisang.  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.

# CBCS R. Bsc- II

Sem - III | Sem - IV

## Ability Enhancement Compulsory Course (IC) (AECC)

Environmental Studies : EVS

Discipline Specific core course : (DSC)

Select any 3 subject pairs form following  
Groups

### Groups

#### DSC - C

- A) Physics V (DSC C 1)  
Physics VI (DSC C 2)  
Chemistry V (DSC C 3)  
Chemistry VI (DSC C 4)  
Mathematics V (DSC C 5)  
Mathematics VI (DSC C 6)
- B) Physics V (DSC C 1)  
Physics VI (DSC C 2)  
Chemistry V (DSC C 3)  
Chemistry VI (DSC C 4)  
Statistics V (DSC C 7)  
Statistics VI (DSC C 8)
- C) Chemistry V (DSC C 3)  
Chemistry VI (DSC C 4)  
Botany V (DSC C 13)  
Botany VI (DSC C 14)  
Zoology V (DSC C 15)  
Zoology VI (DSC C 16)

#### DSC - D

- A) Physics VII (DSC C 1)  
Physics VIII (DSC C 2)  
Chemistry VII (DSC C 3)  
Chemistry VIII (DSC C 4)  
Mathematics VII (DSC C 5)  
Mathematics VIII (DSC C 6)
- B) Physics VII (DSC C 1)  
Physics VIII (DSC C 2)  
Chemistry VII (DSC C 3)  
Chemistry VIII (DSC C 4)  
Statistics VII (DSC C 7)  
Statistics VIII (DSC C 8)
- C) Chemistry VII (DSC C 3)  
Chemistry VIII (DSC C 4)  
Botany VII (DSC C 13)  
Botany VIII (DSC C 14)  
Zoology VII (DSC C 15)  
Zoology VIII (DSC C 16)

वी.एस्सी भाग ३- एकूण विषय पाच (५)

आवश्यक विषय: इंग्रजी आणि खालील पैकी एक स्पेशल अ) रसायनशास्त्र (पेपर ४)

ब) वनस्पतीशास्त्र (पेपर ४)

PRINCIPAL

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi  
Tal. Gaganbawada, Dist. Kolhapur.